



Συμβούλιο  
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 21 Νοεμβρίου 2019  
(OR. en)

14208/19

ESPACE 92

#### ΣΗΜΕΙΩΜΑ

---

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Συμβούλιο
Θέμα:	Προώθηση της βιώσιμης διαστημικής οικονομίας - Συζήτηση προσανατολισμού

---

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα έγγραφο αναφοράς ενόψει της συζήτησης προσανατολισμού στο Συμβούλιο «Ανταγωνιστικότητα» («Διάστημα») της 29ης Νοεμβρίου 2019.

## **I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

1. Στις 26 Οκτωβρίου 2016, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μια διαστημική στρατηγική για την Ευρώπη»<sup>1</sup> για να καθορίσει το συνολικό στρατηγικό όραμα για τις δραστηριότητες της Ένωσης στο διάστημα, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα κατάλληλο συντονισμό και συμπληρωματικότητα με τις δραστηριότητες των κρατών μελών της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ).
2. Η μελλοντική εφαρμογή της διαστημικής στρατηγικής θα πρέπει να στηρίζει αποτελεσματικότερα την ανανέωση και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διαστημικής βιομηχανίας. Αυτό θα διευρύνει και θα βελτιώσει την πρόσβασή της στις παγκόσμιες και ευρωπαϊκές αγορές και αλυσίδες αξίας, και ειδικότερα θα ενισχύσει τις επιπτώσεις της διαστημικής βιομηχανίας στην ανανέωση και την ανάπτυξη άλλων τομέων.
3. Στη συνέχεια της στρατηγικής του 2016, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού που θεσπίζει το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027. Το κείμενο, το οποίο εγκρίθηκε ως κοινή αντίληψη από την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων και ψηφίστηκε σε πρώτη ανάγνωση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παροτρύνει την Ένωση να στηρίζει τη μεγέθυνση και την ανάπτυξη του τομέα του διαστήματος.

## **II. ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΣΥΝΤΕΛΕΙ ΣΕ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

4. Η παγκόσμια διαστημική οικονομία υφίσταται ταχύ μετασχηματισμό. Οι κύριες τρέχουσες τάσεις περιλαμβάνουν αυξημένο δημόσιο ενδιαφέρον και επενδύσεις σε διαστημικές δραστηριότητες· σημαντικές τεχνολογικές αλλαγές που διαταράσσουν τα παραδοσιακά επιχειρηματικά μοντέλα, μειώνοντας το κόστος πρόσβασης και χρήσης του διαστήματος («*Νέο Διάστημα*»)· αυξανόμενο επίπεδο ιδιωτικών επενδύσεων σε διαστημικές επιχειρήσεις· και μεγαλύτερη ενσωμάτωση του διαστήματος στην κοινωνία και την οικονομία, με αποτέλεσμα τη δημιουργία μεγαλύτερης αξίας τόσο στον τομέα του διαστήματος όσο και σε άλλους τομείς. Ένας από τους στρατηγικούς στόχους της διαστημικής στρατηγικής για την Ευρώπη είναι να μεγιστοποιήσει τα οφέλη του διαστήματος για την κοινωνία και την οικονομία της ΕΕ.

---

<sup>1</sup> έγγρ. 13758/16.

5. Στην Ευρώπη, όπως και σε άλλες περιοχές, έχουν δημιουργηθεί αυξημένες προσδοκίες όσον αφορά τις διαστημικές δραστηριότητες ως κινητήρια δύναμη για βιώσιμη ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας, και ως εργαλείο για την αντιμετώπιση κοινωνικών και παγκόσμιων προκλήσεων, όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η δράση για το κλίμα. Το Σεπτέμβριο του 2019, το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας συζήτησε τη μακροπρόθεσμη στρατηγική της ΕΕ για βιώσιμη ανάπτυξη<sup>2</sup>, έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους του στρατηγικού θεματολογίου της ΕΕ για την περίοδο 2019-2024 που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2019<sup>3</sup>. Το διάστημα αναγνωρίστηκε ως ένας από τους μελλοντικούς παράγοντες που συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη.
6. Με την ανάπτυξη και την αξιοποίηση των τεχνολογιών αιχμής, των ευρωπαϊκών στρατηγικών υποδομών και ικανοτήτων και σημαντικών συνόλων δεδομένων προς δημόσια και ιδιωτική χρήση, η διαστημική πολιτική έχει καταστεί καθοριστικός παράγοντας για τη μελλοντική βιώσιμη ανάπτυξη και βασικό στοιχείο για την παρακολούθηση του κλίματος και τη χρήση των πόρων, καθώς και για τη διευκόλυνση του γρήγορου ψηφιακού μετασχηματισμού.
7. Οι αναδυόμενες καινοτομίες, η τεχνητή νοημοσύνη, η αύξηση των δεδομένων και η οικονομία των πλατφορμών αποτελούν βασικούς παράγοντες προκειμένου να επιταχυνθεί η ευρωπαϊκή παραγωγικότητα, ανάπτυξη, ευημερία και απασχόληση στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας των δεδομένων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να προωθήσει περαιτέρω την καινοτομία στον τομέα των υπηρεσιών διαστημικών δεδομένων, να αυξήσει τη στήριξη στη χρήση διαστημικών τεχνολογιών και να ενθαρρύνει τη γόνιμη ανταλλαγή γνώσεων και δεξιοτήτων, καθώς και να δημιουργήσει μηχανισμούς που να ενθαρρύνουν και να παρέχουν κίνητρα για την ανταλλαγή, την από κοινού χρήση και τη συγκέντρωση δεδομένων.
8. Η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία ώστε να πετύχει τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους της ΕΕ για το 2030, τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών. Οι διαστημικές υποδομές και τα διαστημικά δεδομένα παίζουν καίριο ρόλο στην παρακολούθηση βασικών μεταβλητών όπως τα αέρια του θερμοκηπίου, μεταξύ των οποίων το CO<sub>2</sub> και μεθάνιο, στην παρακολούθηση αλλαγών στο περιβάλλον και στην αντίδραση σε φυσικές καταστροφές.

---

<sup>2</sup> έγγρ. 11965/1/19 REV 1.

<sup>3</sup> έγγρ. EUCO 9/19.

### III. Η ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ

9. Η αύξηση των δραστηριοτήτων στο διάστημα συνοδεύεται από αυξημένη πίεση επί του τομέα του διαστήματος προκειμένου να έχει υπεύθυνη συμπεριφορά. Για να διατηρηθεί η αυτόνομη, αξιόπιστη και οικονομικά αποδοτική πρόσβαση της ΕΕ στο διάστημα είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι το διάστημα παραμένει προσβάσιμο.
10. Ο πολλαπλασιασμός των διαστημικών αποβλήτων εξακολουθεί να αποτελεί τον πλέον σοβαρό κίνδυνο για τη βιωσιμότητα των διαστημικών δραστηριοτήτων. Η Ευρώπη θα πρέπει να είναι μεταξύ των πρωτεργατών για την προώθηση διεθνών αρχών υπεύθυνης συμπεριφοράς στο διάστημα στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών και άλλων κατάλληλων πολυμερών φόρουμ. Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα στο διάστημα, που έγιναν δεκτές από την COPUOS του ΟΗΕ τον Ιούνιο του 2019, παροτρύνουν κράτη και διεθνείς οργανισμούς να λάβουν εκτελεστικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν τη βιώσιμη χρήση του διαστήματος. Οι αυξημένες δραστηριότητες στο διάστημα απαιτούν επίσης τη διεθνή συζήτηση περί της ανάγκης διαχείρισης της διαστημικής κυκλοφορίας.
11. Για να ενισχυθεί περαιτέρω η ηγετική θέση της Ευρώπης όσον αφορά τη βιώσιμη χρήση του διαστήματος, και υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 7 της πρότασης κανονισμού για το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες να διερευνηθεί η προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις σχετικές συνθήκες και συμβάσεις των ΗΕ.
12. Ο συνωστισμός τροχιών μπορεί επίσης να οδηγήσει στην εμφάνιση μιας νέας αγοράς για δραστηριότητες λήξης του κύκλου ζωής και εξόδου από την τροχιά, διατήρησης σε τροχιά και ενεργού απομάκρυνσης διαστημικών αποβλήτων. Οι καινοτόμες λύσεις σε αυτούς τους τομείς είναι σημαντικές για βιώσιμες διαστημικές υποδομές και για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα. Είναι εξαιρετικά σημαντικό ο ευρωπαϊκός διαστημικός τομέας να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή αυτής της γενιάς υπηρεσιών.

### IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

13. Η μελλοντική ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική θα πρέπει να επιτρέπει την αποτελεσματικότερη διασύνδεση του διαστημικού τομέα με την ανανέωση και την ανάπτυξη άλλων τομέων. Ειδικότερα, η κατάκτηση από την Ευρώπη της πρωτοπορίας στον ψηφιακό μετασχηματισμό, τη δράση για το κλίμα και τη βιώσιμη χρήση του διαστήματος, θα δημιουργήσει ευκαιρίες για νέες επιχειρηματικές δράσεις και διατομεακές καινοτομίες.

## V. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

14. Στο πλαίσιο που περιγράφεται ανωτέρω, τα κράτη μέλη καλούνται να ανταλλάξουν απόψεις για τα ακόλουθα ερωτήματα:
1. *Ποια μέτρα θα πρέπει να λάβει η ΕΕ για να προωθήσει την ικανότητα του διαστημικού τομέα να έχει παράπλευρα οφέλη και διασυνδέσεις με τομείς εκτός του διαστήματος, όπως ιδίως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και δράση για το κλίμα, προωθώντας έτσι τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανανέωση;*
  2. *Πώς θα καταφέρουμε να καταστεί η βιωσιμότητα σημαντικό στοιχείο της ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής; Θα πρέπει η Ευρώπη να αναλάβει την πρωτοπορία στη βιώσιμη χρήση του διαστήματος και να έχει ενεργό ρόλο στην παγκόσμια προώθησή της καθώς και στην ανάπτυξη βασικών βιώσιμων τεχνολογιών;*